

Hallintovaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ulkomaalaislain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ulkomaalaislain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (HE 64/2016 vp): Asia on saapunut hallintovaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- ylitarkastaja Jarmo Tiukkanen, sisäministeriö
- poliisitarkastaja Joni Länsivuori, sisäministeriö
- kehitysjohtaja Tutta Tuomainen, Maahanmuuttovirasto
- ylitarkastaja Juhani Ruutu, Poliisihallitus
- ylikomisario Thomas Skur, Pohjanmaan poliisilaitos
- puheenjohtaja Antero Rytkölä, Poliisi-, ulosotto-, syyttäjä- ja maistraattilakimiesten edunvalvontajärjestö PUSH ry
- puheenjohtaja Antero Rytkölä, Suomen Nimismiesyhdistys ry
- pääluottamusmies Pekka Lassila, Suomen Poliisijärjestöjen Liitto ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Ahvenanmaan maakunnan hallitus
- Suomen Asianajajaliitto
- Suomen Punainen Risti

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi ulkomaalaislakia, kansalaisuuslakia, rajavartiolaitos- ja väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annettua lakia.

Esityksessä ehdotetaan tiettyjen maahanmuuttohallinnon tehtävien siirtoa poliisilta ja Rajavartiolaitokselta Maahanmuuttovirastolle. Ulkomaalaisen oleskeluoikeutta koskevissa asioissa ja ulkomaalaisille Suomessa myönnettävissä matkustusasiakirja-asioissa sekä kansalaisuusasioissa siirto olisi kokonaisvaltainen ja tekisi Maahanmuuttovirastosta käytännössä yksinomaisten ulkomaalaisten lupaviranomaisen. Poliisille ja Rajavartiolaitokselle jäisi päätösten tiedoksi antami-

Valiokunnan mietintö HaVM 7/2016 vp

seen, maasta poistamiseen ja ulkomaalaisvalvontaan liittyviä tehtäviä. Turvapaikka-asioissa siirto olisi osittainen, jolloin poliisille ja Rajavartiolaitokselle jäisi niiden ydintehtäviin kiinteästi liittyviä tehtäviä.

Esityksellä ehdotetaan myös pantavaksi täytäntöön kansainvälisen suojelun myöntämistä tai poistamista koskevista yhteisistä menettelyistä uudelleenlaaditun direktiivin tutkintamenettelyä koskevat tietyt säännökset.

Esitys liittyy turvapaikka-asoiden osalta valtion vuoden 2016 II lisätalousarvioesitykseen ja lupa-asoiden osalta valtion vuoden 2017 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi niiden yhteydessä.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017. Direktiivin täytäntöönpanon varmistava ehdotettu uusi ulkomaalaislain säännös on kuitenkin tarkoitettu tulemaan voimaan vasta 20 päivänä heinäkuuta 2018. Turvapaikkamenettelyä koskevia lainmuutoksia on tarkoitus alkaa soveltaa mahdollisimman pian jo vuoden 2016 aikana, kuitenkin aikaisintaan 1 päivästä heinäkuuta 2016 alkaen.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Tehtävien siirto poliisilta ja rajavartiolaitokselta Maahanmuuttovirastolle

Ehdotetuissa laeissa on keskeisesti kysymys maahanmuuttohallintoa koskevista tehtävämuutoksista. Ulkomaalaisen oleskeluoikeuteen liittyvissä asioissa poliisin myöntämät ensimmäiset oleskeluluvat ja jatkoluvat, EU-kansalaisen oleskeluoikeuden rekisteröinnit ja heidän kolmansista maista olevien puolisoidensa luvat sekä matkustusasiakirjojen myöntäminen ja kansalaisuushakemusten vastaanotto toiminta siirretään Maahanmuuttovirastolle. Myös oleskelulupahakemusten vastaanotto siirtyy Maahanmuuttovirastolle.

Turvapaikka-asoiden osalta turvapaikkatutkinta, kuten henkilöllisyyden ja matkareitin selvittäminen, siirretään poliisilta ja rajavartiolaitokselta Maahanmuuttovirastolle. Maahanmuuttovirasto on jo suorittanut turvapaikkatutkintaa 1.3.2016 alkaen ulkomaalaislain (301/2004) 210 §:n nojalla. Nyt ehdotetaan, että turvapaikkatutkinta säädetään Maahanmuuttoviraston tehtäväksi.

Muutosten myötä Maahanmuuttovirastosta tulee keskeinen ulkomaalaisasioiden lupaviranomainen. Maahanmuuttoviraston toimivaltaan kuuluu jo nykyisin valtaosa oleskelulupa-asioihin liittyvistä tehtävistä, ja sillä on myös toimivalta ratkaista poliisin toimivaltaan kuuluvia oleskelulupa- ja oleskeluoikeusasioita. Esityksen taustalla on samalla ajatus siitä, että poliisi ja rajavartiolaitos voisivat keskittyä nykyistä selkeämmin omiin ydintehtäviinsä. Kaikkia ulkomaalaisasioihin liittyviä tehtäviä ei kuitenkaan siirretä Maahanmuuttovirastolle. Turvapaikanhakija hakee jatkossakin kansainvälistä suojelua poliisilta tai rajavartiolaitokselta, jotka rekisteröivät turvapaikanhakijan ja ottavat hakijasta henkilötuntemerkit. Siten hakijan ensimmäinen viranomaiskontakti on edelleen poliisi tai rajavartiolaitos. Poliisilla ja rajavartiolaitoksella säilyvät merkittävät tehtävät liittyen ulkomaalaisvalvontaan, turvaamistoimiin ja maasta poistamiseen sekä esimerkiksi laittomaan maahantuloon liittyvän rikollisuuden torjuntaan.

Valiokunnan mietintö HaVM 7/2016 vp

Hallintovaliokunta katsoo, että viranomaisten välisen tehtäväjaon muutos selkeyttää maahanmuuttohallintoa. Oleskelulupa-asioden keskittämisellä Maahanmuuttovirastoon on mahdollista myös nykyistä tehokkaammin kehittää ja yhdenmukaistaa menettelyjä ja sitä kautta tehostaa toimintaa. Maahanmuuttohallinnon asiakkaan kannalta, oli hän sitten ulkomaalainen tai esimerkiksi työnantaja, on yksinkertaista asioida kaikissa oleskeluoikeuteen liittyvissä asioissa saman viranomaisen kanssa. Lupahallinnon ja päätöksenteon keskittäminen yhden viranomaisen hoidettavaksi lisää oikeusvarmuutta. Siirto edistää myös neuvonnan johdonmukaisuutta ja samansisältöisyyttä. Myös odotusaikojen voidaan olettaa lyhenevän, kun toiminnoista vastaa yksi viranomaisen.

Hallituksen esityksen perustelujen mukaan Maahanmuuttoviraston on tarkoitus panostaa sähköisen asioinnin ja lupakäsittelyn automatisoinnin lisäämiseen. Valiokunta pitää tätä lähtökohtaisesti myönteisenä ja katsoo, että sähköisten lupapalveluiden lisäämisellä voidaan helpottaa asiointia viranomaisessa ja tehostaa toimintaa. Se edellyttää kuitenkin, että sähköinen asiointi tehdään riittävän käyttäjäystävälliseksi esimerkiksi selkeän ohjeistuksen avulla ja mahdollistamalla asiointi usealla eri kielellä. Esimerkiksi opiskelijoilla tai Suomeen työskentelemään tulevilla ulkomaalaisilla voidaan katsoa olevan yleensä hyvät edellytykset sähköisten lupapalveluiden käyttämiseen. Toisaalta Maahanmuuttovirastolla on myös asiakkaita, joilla ei ole luku- tai kirjoitustaitoa tai jotka ovat tottumattomia sähköiseen asiointiin, minkä vuoksi esimerkiksi mahdollisuus paperisen oleskelulupahakemuksen jättämiseen samoin kuin tulla tarvittaessa suullisesti kuulluksi ja saada asiakaspalvelua viranomaisessa tulee edelleen säilyttää.

Esityksen perusteluista ilmenee, että Maahanmuuttovirastolle on tarkoitus perustaa toimipaikat asiakaspalvelua varten yhdeksälle paikkakunnalle. Tämä merkitsee huomattavaa muutosta nykytilanteeseen nähden, jossa poliisilla on kaikkiaan noin 70 toimipistettä. Kaikissa poliisin toimipisteissä ei oteta vastaan kaikentyyppisiä hakemuksia, eikä ole valmiutta antaa yksityiskohtaisia neuvoja lupamenettelystä tai -perusteista taikka tehdä hakemukseen päätöstä. Poliisin toimipisteistä on kuitenkin ollut mahdollista saada asiakaspalvelua ja maahanmuuttoneuvontaa. Toimipisteiden vähenemisen kannalta huomionarvoista toisaalta on se, että pääsääntöisesti ensimmäistä oleskelulupaa haetaan ulkomailta Suomen edustustosta ja jatko-oleskelulupaa Suomessa Maahanmuuttoviraston toimipisteestä. Lisäksi oleskelulupa-asiat ovat luonteeltaan sellaisia, ettei asiointitarvetta tule jatkuvasti. Jatko-oleskelulupa tulee haettavaksi yleensä noin vuoden jälkeen tai vasta myöhemmin, siis ennen kuin voimassa oleva oleskelulupa menee umpeen. Yleensä jatko-oleskelulupa ohjeistetaan haettavaksi viimeistään voimassa olevan oleskeluluvan viimeisen kolmen kuukauden aikana. EU-kansalaisen on tehtävä rekisteröintihakemus kolmen kuukauden kuluessa maahantulopäivästä, eikä siten ole merkitystä, missä vaiheessa tämän kolmen kuukauden aikana hän sen tekee. Kansalaisuutta voi hakea milloin tahansa sen jälkeen, kun edellytykset sen saamiseen täyttyvät.

Esityksen perustelujen mukaan Maahanmuuttoviraston toimipisteet on tarkoitus perustaa sellaisille paikkakunnille, joilla suurin osa siirrettävistä lupa-asioista jo nykyisin hoidetaan ja joihin on hyvät kulkuyhteydet paikkakunnilta, joissa toimipisteitä ei jatkossa enää olisi. Valiokunta pitää tärkeänä, että toimipisteverkostossa otetaan huomioon alueelliset erityispiirteet ja huomioidaan kielelliset palvelut. Henkilökohtainen asiakaspalvelu on erityisen tärkeää esimerkiksi haavoittuvassa asemassa olevien turvapaikanhakijoiden ja mahdollisten ihmiskaupan uhrien kohdalla. Kielellisiin palveluihin liittyen valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että Ahvenanmaan maa-

Valiokunnan mietintö HaVM 7/2016 vp

kuntaan ei esityksen perustelujen mukaan ole tulossa Maahanmuuttoviraston toimipistettä. Valiokunta pitää tarpeellisena, että paikan päällä saatavan palvelun tarpeet huomioidaan myös Ahvenanmaan osalta ja että löydetään toimiva ratkaisu, jolla asiakas voi Ahvenanmaalla hoitaa asiansa ennakoitavissa olevassa ja säännöllisessä muodossa ja jolla taataan asianomaisten virkamiesten ruotsin kielen taito.

Hallintovaliokunta pitää tärkeänä, että sähköisen asioinnin toimivuutta, toimipisteverkoston riittävyyttä ja asiakaspalvelutoimintojen asianmukaisuutta seurataan lainmuutoksen tultua voimaan ja arvioidaan myös tehtäväsiirron vaikutuksia poliisin, rajavartiolaitoksen ja Maahanmuuttoviraston kannalta sekä raportoidaan uudistuksen vaikutuksista hallintovaliokunnalle.

Maahanmuuttoviraston ja poliisin välisen yhteistyön ja tiedonvaihdon turvaaminen

Ulkomaalaisasioiden työnjaossa esityksen tavoitteena on, että viranomaiset voisivat keskittyä nykyistä selkeämmin varsinaisiin ydintehtäviinsä. Oleskelulupa-asioiden ei perinteisesti ole katsottu kuuluvan poliisin ydintehtäviin, mutta ne tukevat poliisin ydintehtävien hoitamista. Myös turvapaikka-asioissa tavoitellaan viranomaisten ydintehtäviin pohjautuvaa työnjakoa. Kansalaisuusasioissa poliisin rooli on nykyisinkin pieni.

Valiokunnan huomiota on kiinnitetty muun muassa tehtäväsiirtojen mahdollisiin vaikutuksiin poliisitoiminnan kannalta. Hyvän turvallisuustilanteen voidaan katsoa perustuvan melko pitkälle hyvään tilannekuvaan, jossa paikallistuntemus on keskeisessä asemassa. Poliisi on ammattilainen tunnistamaan henkilön, havaitsemaan merkit turvallisuusriskeistä, arvioimaan maassaolon tarkoitusta sekä selvittämään jo toteutuneen maassaolon sujumisen. Erityisesti turvapaikkatutkimnan siirtämisen osalta huolena on ollut, että tehtäväsiirto saattaisi heikentää poliisitoiminnassa ja erityisesti rikostorjunnassa sisäisen turvallisuuden ylläpitämiseksi tarpeellisen tiedon kulkua poliisille.

Haasteeseen on pyritty vastaamaan Maahanmuuttoviraston ja poliisin välistä yhteistyötä tehostamalla ja Maahanmuuttoviraston henkilöstön koulutusta lisäämällä. Lisäksi turvapaikanhakijan ensimmäinen viranomaiskontakti on jatkossakin poliisi tai rajavartiolaitos. Tämä on valiokunnan mielestä tärkeää senkin vuoksi, että turvapaikanhakijalla on mahdollisuus henkilökohtaisen kontaktin kautta rakentaa luottamusta suomalaiseen poliisiin. Kosketuspinta maahanmuuttoväestöön on olennaisen tärkeää myös poliisin ydintehtävien kannalta. Poliisin ulkomaalaislupatoiminnasta on ollut se hyöty, että poliisi on lupamenettelyn yhteydessä saanut paljastettua väärinkäytöksiä, rikkomuksia ja rikoksia, ja sillä on ollut myös ennalta ehkäisevää vaikutusta. Poliisin ulkomaalaislupatoiminnassa on tehty samalla myös ulkomaalaisvalvontaa.

Toimintaympäristö on ollut voimakkaassa muutoksessa loppukesästä 2015 alkaen. Sen seurauksena turvallisuuskysymysten painoarvo on maahanmuuttoasioissa kasvanut huomattavasti siitä, mitä se hankkeen valmistelun alkaessa on ollut. Hallintovaliokunta korostaa, että toimintaympäristön muutokset tulee huomioida tehtäväsiirron yhteydessä. Valiokunta pitää ensiarvoisen tärkeänä, että Maahanmuuttoviraston ja poliisin välinen yhteistyö ja tiedonvaihto turvataan niin, ettei ulkomaalaislupa-asioiden siirrolla heikennetä poliisin toimintaedellytyksiä yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseen. Tässä on kuitenkin syytä tavoitella toimintamalleja, joilla ei lisätä tarpeetonta byrokratiaa.

Valiokunnan mietintö HaVM 7/2016 vp

Henkilöstön asema ja budjettivaikutukset

Ulkomaalaislupa-asioiden siirrosta poliisilta Maahanmuuttovirastoon aiheutuu henkilöstövaikutuksia kummallekin viranomaiselle. Lähtökohtana on, että Maahanmuuttoviraston tarvitsemat lisäresurssit saadaan mahdollisimman suurelta osin poliisilta vapautuvasta henkilöstöstä. Tehtäväsiirron yhteydessä noudatettavista henkilöstöpoliittisista periaatteista on säädösvalmistelun yhteydessä vahvistettu erillinen asiakirja, ja asiaa on käsitelty sisäministeriön hallinnonalan yhteistoimintamenettelyssä. Kysymys on käytännössä sen täsmentämisestä, miten lainsäädäntö, virkaehtosopimus ja valtionhallinnon muutostilanteita varten laaditut periaatteet soveltuvat tähän tilanteeseen.

Esityksen perusteluissa on arvioitu, että huomattava osa Maahanmuuttoviraston lisäresurssitarpeesta saataisiin täytettyä suoraan valtion virkamieslain (1548/2011) 5 §:n nojalla poliisista tapahtuviin siirroiin. Jos kaikki Maahanmuuttovirastossa siirron myötä tarjottavat tehtävät eivät tule täytetyiksi lain nojalla tapahtuvien siirtojen jälkeen, voidaan perustelujen mukaan tarvittaessa järjestää ilmoittautumismenettely, jonka yksityiskohdista on linjattu edellä mainituissa henkilöstöpoliittisissa periaatteissa. Turvapaikka-asioiden osalta tilanne on toinen, sillä Maahanmuuttovirastolle siirrettävä turvapaikkatutkinta on poliisilaitoksilla käytännössä poliisimiesten tehtävänä. Turvapaikkatutkinta on lisäksi vain yksi osa ulkomaalaisasioita hoitavien poliisimiesten tehtäväkentästä. Hallituksen esityksen perusteluissa todetaan, että poliisivirkojen tai rajavartiolaitoksen virkojen siirtäminen siviiliviranomaiseen olisi käytännössä ongelmallista ja epätarkoituksenmukaista, minkä vuoksi niiden siirtämistä Maahanmuuttovirastolle ei esitetä.

Hallintovaliokunta katsoo, että tehtäväsiirron toimeenpanossa tulee kiinnittää huomiota poliisissa tehtäviä nykyisin hoitavan henkilöstön asemaan riippumatta siitä, siirtyvätkö he Maahanmuuttovirastoon vai jäävätkö poliisin palvelukseen. Valiokunta pitää tärkeänä sitä, että virkamiesten siirrot ja tehtävien järjestelyt voidaan toteuttaa joustavasti ja niin, että vältetään päällekkäisten toimien syntyminen.

Oleskeluoikeutta koskevilla asioilla siirrosta ei arvioida aiheutuvan merkittäviä muutoksia poliisista Maahanmuuttoviraston palvelukseen siirtyvän henkilöstön palkkakustannuksiin. Oleskelulupa-asiat ovat maksullista toimintaa, joten Maahanmuuttovirastoon siirtyväksi suunnitellun henkilöstön palkkaus- ja sivukulut katetaan oleskelulupahakemusten suoritmaksuilla saaduilla tuloilla. Selvityksen mukaan toimivallan siirtämisen yhteydessä poliisiin ja Maahanmuuttoviraston maksuasetukset uudistetaan vastaamaan niitä tehtäviä ja suoritteita, joita mainituilla viranomaisilla on lainmuutoksen myötä. Turvapaikka-asioissa poliisista siirretään tehtävien siirtymistä vastaavat määrärahat kehys siirtona Maahanmuuttovirastolle vuodesta 2017 alkaen. Näiltä osin henkilöstöä ei siirry.

Lisäksi kustannusvaikutuksia syntyy Maahanmuuttoviraston toimipisteverkoston luomisesta, jossa pyritään hyödyntämään poliisilta mahdollisesti vapautuvia tiloja tai muita valtion omistamia tiloja, jotka ovat vapaina tai vapautumassa toisen viranomaisen käytössä. Hallituksen esityksen perusteluissa Maahanmuuttoviraston tulevien toimitilojen vuokrakustannuksiksi arvioidaan 537 000 euroa vuodessa. Siirtyvän henkilöstön käyttöön tarkoitettujen työasemien, ohjelmistojen ja IT-palveluiden osalta sekä ulkomaalaisasioiden tietojärjestelmään tehtävistä muutoksista

Valiokunnan mietintö HaVM 7/2016 vp

arvioidaan aiheutuvan Maahanmuuttovirastolle kertaluonteinen 130 000—170 000 euron kustannus.

Ulkomaalaislupa-asioiden siirron myötä poliisiin katettavaksi jää nykyisin ulkomaalaislupien hintoihin vyörytettyjä yhteiskustannuksia, muun muassa toimitilakustannuksia. Kustannuslaskelmissa yhteiskustannukset vyörytetään työaikakirjausten perusteella poliisiin eri toiminnoille. Hallituksen esityksen perusteluissa esitetyn arvion mukaan ulkomaalaislupa-asioiden siirron myötä poliisiin maksullisesta toiminnasta vähenee noin 200 000 tuntia. Tämä tarkoittaa sitä, että maksulliseen lupatoimintaan kohdistuu noin 2 miljoonaa euroa vähemmän yhteiskustannuksia. Laskennassa poliisin muiden toimintojen yhteiskustannukset nousevat tämän johdosta, eli poliisin budjettirahoituksen tarve kasvaa vastaavalla summalla edellyttäen, että yhteiskustannukset pysyvät nykytasolla.

Turvapaikkahakemuksen peruuttaminen vastaanottokeskukselle

Hallituksen esityksessä ehdotetaan ulkomaalaislain 95 b §:ää kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen peruuttamisesta muutettavaksi niin, että ilmoitus hakemuksen peruuttamisesta voitaisiin jatkossa tehdä Maahanmuuttoviraston, poliisin ja rajatarkastusviranomaisen lisäksi myös vastaanottokeskukselle (1. lakiehdotus). Esitetyn muutoksen tarkoituksena on pitää menettely joustavana ja hakijalle yksinkertaisena ilman tarvetta matkustaa vastaanottokeskuksesta esimerkiksi poliisilaitokselle vain sen takia, että hän haluaa peruuttaa hakemuksensa. Taustalla on turvapaikkahakemusten peruuttamisten määrän huomattava kasvu, mikä sitoo poliisin ja muiden viranomaisten resursseja. Raukeamispäätöksiä tehtiin ajanjaksolla 1.1.2015—31.5.2016 noin 5 600.

Turvapaikkahakemuksen peruuttaminen on lain mukaan tehtävä kirjallisesti ja henkilökohtaisesti. On tärkeää, että peruuttaessaan turvapaikkahakemuksen hakijalla on riittävät ja oikeat tiedot peruuttamisen oikeusvaikutuksista esimerkiksi maassa oleskeluunsa liittyen. Selvityksen mukaan peruuttamistahdonilmaisua varten on laadittu lomake, jossa hakijalta pyydetään kantaa myös mahdolliseen maasta poistamiseen ja maahantulokieltoon. Luku- ja kirjoitustaidottomien kohdalla menettely on suullinen ja käytännössä lomake käydään viranomaisen kanssa yhdessä lävitse. Peruuttamisia tehdään myös vasta turvapaikkapuhuttelun aikana, jolloin muun muassa tulkki on käytettävissä. Pykälän 2 momentissa säädetään lisäksi kahdesta esteettömästä todistajasta, jotka peruuttamisilmoituksen vastaanottaja pyytää peruuttamiselle.

Hallintovaliokunta toteaa, että lainmuutoksen tarkoituksena ei ole, että vastaanottokeskuksessa peruuttamistahdonilmaisun voisi vastaanottaa kuka tahansa työntekijä. Selvityksen mukaan vastaanottajana toimisi käytännössä keskuksen johtaja tai apulaisjohtaja. Heidänsä ei edellytetä tekevän asiassa päätöstä tai arviota tahdonilmaisusta, vaan keskeistä on, että he toimittavat tahdonilmaisun päätöksentekijälle, joka pykälän 3 momentin mukaan on Maahanmuuttovirasto. Päätöksenteon yhteydessä Maahanmuuttovirasto varmistuu hakijan peruuttamistahdosta sekä hakijan kannasta mahdolliseen maasta poistamiseen ja maahantulokieltoon.

Hallintovaliokunta katsoo, että ehdotetussa pykälässä turvapaikanhakijan oikeusturvanäkökohdat on huomioitu myös niissä tilanteissa, joissa ilmoitus turvapaikkahakemuksen peruuttamisesta tehdään vastaanottokeskukselle. Muutoksella menettely tehdään hakijan itsensä kannalta hel-

Valiokunnan mietintö HaVM 7/2016 vp

pommaksi ja myös hallinnollisesti joustavammaksi. Valiokunta ehdottaa kuitenkin selvyyden vuoksi 1. lakiehdotuksen 95 b §:n *I momentin* säännöstä tarkennettavaksi siten, että vastaanottokeskuksessa turvapaikkahakemuksen peruutusilmoitus tehdään vastaanottokeskuksen johtajalle tai apulaisjohtajalle.

Menettelydirektiivin täytäntöönpano

Hallituksen esityksessä ehdotetaan lisäksi, että ulkomaalaislakiin lisätään ns. menettelydirektiivin kansalliseen täytäntöönpanoon liittyen uusi 98 a §, jossa säädettäisiin määräajoista kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen päätöksenteolle (1. lakiehdotus). Sen myötä lakiin lisätäisiin turvapaikkahakemuksen kuuden kuukauden enimmäiskäsittelyaikaa ja sen mahdollista pidentämistä koskevat säännökset. Muilta osin menettelydirektiivi on jo pantu täytäntöön 1.7.2015 voimaan tulleella lainmuutoksella (195/2015). Valiokunta toteaa esitettyjen säännösten olevan tarpeellisia ja tarkoituksenmukaisia ja puoltaa niiden hyväksymistä.

Johtolauseen lakitekhninen muutos

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi muun muassa ulkomaalaislain 116 §:ää (1. lakiehdotus). Pykälän *I momentin* 1 kohtaa on muutettu lailla 332/2016, joka on tullut voimaan 16.5.2016. Lainmuutoksen huomioon ottamiseksi valiokunta ehdottaa, että 1. lakiehdotuksen johtolauseeseen tehdään tätä koskeva täsmennys.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Hallintovaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 64/2016 vp sisältyvät 2—4. lakiehdotuksen.

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 64/2016 vp sisältyvän 1. lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Valiokunnan mietintö HaVM 7/2016 vp

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

ulkomaalaislain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan ulkomaalaislain (301/2004) 68 § ja 139 §:n 3 momentti,
sellaisina kuin ne ovat, 68 § laeissa 886/2011, 1339/2011 ja 669/2013 ja 139 §:n 3 momentti laissa 886/2011,
muutetaan 3 §:n 6, 7 ja 16 kohta, 4 §:n 2 momentti, 6 b §:n 1 ja 2 momentti, 52 e §:n 1 momentti, 60 §:n 3 momentti, 60 d §:n 1 momentti, 60 g §:n 4 momentti, 61 §:n 3 momentti, 63 §, 64 §:n 2 momentti, 66 §:n 4 momentti, 67 §:n 1 ja 2 momentti, 83 §:n 2 ja 3 momentti, 84 §, 95 b §:n 1 ja 2 momentti, 96 §:n 1 momentti, 97, 116 ja 117 §, 159 §:n 1 momentti, 171 §:n 1 ja 2 momentti ja 197 §:n 2 momentti,
sellaisina kuin niistä ovat, 3 §:n 6 ja 7 kohta, 83 §:n 2 ja 3 momentti sekä 84 § laissa 1218/2013, 4 §:n 2 momentti, 63 §, 159 §:n 1 momentti sekä 171 §:n 1 ja 2 momentti laissa 886/2011, 6 b §:n 1 ja 2 momentti laissa 549/2010, 52 e §:n 1 momentti laissa 90/2015, 60 §:n 3 momentti ja 60 d §:n 1 momentti laissa 675/2015, 60 g §:n 4 momentti laissa 631/2011, 64 §:n 2 momentti, 66 §:n 4 momentti ja 197 §:n 2 momentti laissa 973/2007, 67 §:n 1 momentti laeissa 973/2007, 886/2011 ja 449/2012, 67 §:n 2 momentti laissa 1338/2011, 95 b §:n 1 ja 2 momentti laissa 432/2009, 97 § laissa 194/2015, 116 § laeissa 973/2007, 323/2009 ja 332/2016 sekä 117 § laeissa 973/2007 ja 886/2011, sekä
lisätään lakiin uusi 98 a § seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

6) *työntekijän oleskeluluvalla* ulkomaalaiselle ansiotyötä varten myönnettävää oleskelulupaa, joka myönnetään kaksivaiheisessa menettelyssä siten, että työ- ja elinkeinotoimisto tekee asiassa osapäätöksen ennen Maahanmuuttoviraston päätöstä;

7) *elinkeinonharjoittajan oleskeluluvalla* ulkomaalaiselle, jonka tarkoituksena on elinkeinon harjoittaminen, myönnettävää oleskelulupaa, joka myönnetään kaksivaiheisessa menettelyssä si-

Valiokunnan mietintö HaVM 7/2016 vp

ten, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekee asiassa osapäätöksen ennen Maahanmuuttoviraston päätöstä;

16) *vastuuvaltion määrittämisestä annetulla asetuksella* kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja -menettelyjen vahvistamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 604/2013;

4 §

Suhde muihin lakeihin

Poliisin suorittamaan ulkomaalaisen maahantulon, maassa oleskelun ja maasta poistamisen edellytysten selvittämiseen sovelletaan poliisilain (872/2011) poliisitutkintaa koskevia säännöksiä.

6 b §

Oikeuslääketieteellisen tutkimuksen tekeminen

Oikeuslääketieteellisen tutkimuksen oleskelulupaa Suomessa hakevan ulkomaalaisen tai perheen kokoajan iän selvittämiseksi tekee Maahanmuuttoviraston pyynnöstä Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Tutkimuksesta on laadittava kahden asiantuntijan yhteinen lausunto. Asiantuntijoista ainakin toisen on oltava Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen palveluksessa. Asiantuntijoina voivat toimia laillistettu lääkäri tai hammaslääkäri, joilla on tutkimuksen edellyttämä pätevyys.

Tutkimusta varten tarvittavat toimenpiteet voi tehdä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen pyynnöstä myös keskussairaala, kunnallinen terveyskeskus tai yksityisen terveydenhuollon toimintayksikkö. Tutkimusta varten tarvittavia toimenpiteitä tekevän on oltava terveydenhuollon ammattihenkilö. Maahanmuuttoviraston virkamies varmistaa toimenpiteen tekemisen yhteydessä tutkittavan henkilöllisyyden. Tutkittavan huoltajalla tai muulla laillisella edustajalla on oikeus olla läsnä tutkimusta suoritettaessa.

52 e §

Oleskeluluvan myöntäminen todistajansuojeluohjelmassa olevalle ulkomaalaiselle

Ulkomaalaiselle, joka on todistajansuojeluohjelmasta annetun lain (88/2015) mukaisessa todistajansuojeluohjelmassa, myönnetään jatkuva oleskelulupa.

Valiokunnan mietintö HaVM 7/2016 vp

60 §

Oleskeluluvan hakeminen

Hakemus jätetään Suomessa Maahanmuuttovirastolle. Ensimmäistä oleskelulupaa koskeva hakemus jätetään ulkomailla Suomen edustustolle tai toisen Schengen-valtion edustustolle taikka ulkoiselle palveluntarjoajalle.

60 d §

Biometriset tunnisteet oleskelulupakorttia varten

Maahanmuuttovirasto tai Suomen edustusto ottaa oleskelulupahakemuksen ja poliisi tai rajavartiolaitos kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen jättämisen yhteydessä hakijalta sormenjäljet jokaisesta sormesta oleskelulupakorttia varten.

60 g §

Uusi oleskelulupakortti

Maahanmuuttovirasto antaa uuden oleskelulupakortin. Hakemus jätetään Maahanmuuttovirastolle.

61 §

Matkustusasiakirjan tilapäinen haltuunotto

Maahanmuuttovirasto, poliisi tai rajatarkastusviranomainen antaa matkustusasiakirjan tilapäisestä haltuunotosta todistuksen.

63 §

Lausunnot oleskelulupahakemuksesta perhesiteen perusteella

Maahanmuuttovirasto voi hankkia perhesiteen perusteella tehdystä oleskelulupahakemuksesta lausunnon perheenkokoajan koti- tai asuinpaikkakunnan sosiaaliviranomaiselta tai terveydenhuoltoviranomaiselta. Lausuntoa voi pyytää perheenkokoajan sosiaalisesta tai terveydellisestä tilanteesta, jos perheenkokoaja on ilman huoltajaa tullut alaikäinen tai jos hakija on ydinperheen ulkopuolinen muu omainen taikka jos lausunnon pyytämiseen on muu perheen tilanteen selvittämiseen liittyvä erityinen syy.

Valiokunnan mietintö HaVM 7/2016 vp

Sosiaaliviranomainen tai terveydenhuoltoviranomainen on velvollinen antamaan Maahanmuuttovirastolle 1 momentissa tarkoitettussa lausunnossaan salassapitosäännösten estämättä perhesiteen perusteella tehtyä oleskelulupahakemusta varten hallussaan olevat henkilön sosiaaliin tai terveydelliseen tilaan liittyvät sellaiset tiedot, jotka ovat välttämättömiä tehtäessä päätöstä oleskeluluvan myöntämisestä perhesiteen perusteella.

64 §

Suullinen kuuleminen haettaessa oleskelulupaa perhesiteen perusteella

Kuulemisen suorittaa Maahanmuuttovirasto tai Suomen edustuston virkamies.

66 §

DNA-tutkimuksen suorittaminen

Testinäytteen ottamisen valvoo ja näytteenantajan henkilöllisyyden varmistaa Maahanmuuttoviraston tai edustuston virkamies.

67 §

Maahanmuuttovirasto oleskelulupaviranomaisena

Maahanmuuttovirasto myöntää ja peruuttaa oleskeluluvan.

Maahanmuuttovirasto peruuttaa oleskeluluvan 58, 58 a ja 58 b §:ssä säädetyillä perusteilla.

83 §

Toimivalta myöntää työntekijän oleskelulupa

Maahanmuuttovirasto myöntää työ- ja elinkeinotoimiston 1 momentin mukaan tekemän myönteisen osapäätöksen jälkeen ulkomaalaiselle työntekijän oleskeluluvan, jollei 36 §:stä muuta johdu. Maahanmuuttovirasto päättää, onko kyse 49 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettusta perusteettomuudesta.

Jos uusi hakemus koskee samaa ammattialaa kuin hakemusta jätettäessä voimassa oleva työntekijän oleskelulupa, työ- ja elinkeinotoimisto ei suorita 73 §:n 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitettua harkintaa.

Valiokunnan mietintö HaVM 7/2016 vp

84 §

Toimivalta myöntää elinkeinonharjoittajan oleskelulupa

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ratkaisee elinkeinonharjoittajan oleskeluluvan myöntämiseksi 76 §:ssä säädettyjen edellytysten täyttymisen. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ratkaisee, onko elinkeinonharjoittaminen tilapäistä vai jatkuvaa.

Maahanmuuttovirasto myöntää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 1 momentin mukaan tekemän myönteisen osapäätöksen jälkeen ulkomaalaiselle elinkeinonharjoittajan oleskeluluvan, jollei 36 §:stä muuta johdu. Maahanmuuttovirasto päättää, onko kyse 49 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetusta perusteettomuudesta.

95 b §

Kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen peruuttaminen

Hakija voi peruuttaa kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksensa Maahanmuuttovirastolle, poliisille, rajatarkastusviranomaiselle tai vastaanottokeskuksessa sen johtajalle tai apulaishenkilökohtaisesti tekemällään kirjallisella ilmoituksella, josta yksiselitteisesti ilmenee, että hakijan tarkoituksena on peruuttaa hakemuksensa. Hakija päivää ja allekirjoittaa ilmoituksen.

Peruutusilmoituksen vastaanottaja pyytää hakijaa ilmoittamaan kantansa mahdolliseen maasta poistamiseen ja maahantulokieltoon sekä pyytää peruuttamiselle kaksi esteetöntä todistajaa, jotka voivat olla Maahanmuuttoviraston tai vastaanottokeskuksen virkamiehiä tai työntekijöitä taikka poliisi- tai rajatarkastusviranomaisia.

96 §

Kortti hakemusasian vireillä olosta

Kansainvälistä suojelua tai tilapäistä suojelua hakevalle taikka kiintiöpakolaisena Suomeen tullee ulkomaalaiselle voidaan antaa kortti, joka osoittaa häntä koskevan hakemusasian olevan Suomessa vireillä. Kortin antaa poliisi, rajavartiolaitos tai Maahanmuuttovirasto.

97 §

Turvapaikkatutkinta

Maahanmuuttovirasto selvittää kansainvälisen suojelun perusteella oleskelulupaa hakevan ulkomaalaisen henkilöllisyyden, matkareitin ja maahantulon sekä suullisesti turvapaikkahakemuksen käsittelystä vastuussa olevan valtion määrittämiseksi tarpeelliset tiedot. Hakijan henkilöllisyyttä selvittäessä kerätään henkilötiedot hänen perheenjäsenistään ja muista omaisistaan.

Valiokunnan mietintö HaVM 7/2016 vp

Maahanmuuttovirasto suorittaa turvapaikkapuhuttelun, jossa suullisesti selvitetään hakijan perusteet häneen kotimaassaan tai pysyvässä asuinmaassaan kohdistuneesta vainosta tai muista oikeudenloukkauksista ja niiden uhkista.

Poliisi voi osallistua turvapaikkapuhutteluun, jos Suomen kansallinen turvallisuus tai kansainväliset suhteet taikka yleinen järjestys tai turvallisuus sitä edellyttävät.

98 a §

Päätös kansainvälistä suojelua koskevaan hakemukseen

Kansainvälistä suojelua koskevaan hakemukseen on tehtävä päätös kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen jättämisestä tai, kun hakemukseen sovelletaan vastuuvaltion määrittämisestä annetussa asetuksessa säädettyä menettelyä, siitä kun Suomi on määritetty käsittelystä vastuussa olevaksi jäsenvaltioksi, hakija on Suomen alueella ja Maahanmuuttovirasto on ottanut hänet vastuulleen.

Päätös on tehtävä 15 kuukauden kuluessa, jos päätöstä ei voida jostakin seuraavista syistä tehdä 1 momentin mukaisessa määräajassa:

1) asiaan liittyy monimutkaisia tosiseikkoihin tai oikeudellisiin seikkoihin liittyviä kysymyksiä;

2) suuria määriä kolmansien maiden kansalaisia tai kansalaisuudettomia henkilöitä hakee kansainvälistä suojelua samanaikaisesti, minkä vuoksi menettelyä on käytännössä erittäin vaikea saada päätökseen kuuden kuukauden määräajassa;

3) viivästys johtuu selvästi siitä, ettei hakija ole myötävaikuttanut hakemuksensa selvittämiseen.

Päätös on tehtävä 18 kuukauden kuluessa, jos sitä ei voida tehdä 2 momentin mukaisessa määräajassa sen vuoksi, että kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen asianmukaisen ja perustellun tutkinnan varmistaminen edellyttää pidempää tutkinta-aikaa.

Jos alkuperämaassa vallitsee epävarma tilanne eikä päätöstä sen vuoksi voida tehdä 1—3 momentissa säädettyssä määräajassa, päätös on kuitenkin tehtävä viimeistään 21 kuukauden kuluessa 1 momentissa säädetystä määräajan alkamisesta.

Mitä 4 momentissa säädetään, ei rajoita pakolaisaseman tai toissijaisen suojeluaseman saamista.

116 §

Maahanmuuttoviraston kansainväliseen suojeluun liittyvä toimivalta

Maahanmuuttovirasto:

- 1) myöntää ja peruuttaa oleskeluluvan;
- 2) päättää pakolaisaseman ja toissijaisen suojeluaseman lakkauttamisesta ja peruuttamisesta;
- 3) päättää toisen sopimusvaltion pyynnöstä vastuuvaltion määrittämisestä annetun asetuksen mukaisesta turvapaikanhakijan vastaanottamisesta tai takaisinottamisesta ja pyytää toiselta sopimusvaltiolta vastaavaa päätöstä turvapaikanhakijan vastaanottamisesta tai takaisinottamisesta;
- 4) antaa turvalliseen kolmanteen maahan palautettavalle ulkomaalaiselle asiakirjan, josta ilmenee, että hänen hakemustaan ei ole tutkittu aineellisesti Suomessa.

Valiokunnan mietintö HaVM 7/2016 vp

Maahanmuuttovirasto päättää oleskeluluvan myöntämisestä pakolaisuuden tai toissijaisen suojelun perusteella pakolaiskiintiössä Suomeen otettavalle ulkomaalaiselle saatuaan suojelupoliisin lausunnon.

117 §

Kulkulupa

Poliisilaitos antaa vastuuvaltion määrittämisestä annettua asetusta soveltavaan valtioon palautettavalle ulkomaalaiselle asetuksen mukaisen kulkuluvan.

159 §

Unionin kansalaisen oleskeluoikeuden rekisteröinti

Jos unionin kansalainen oleskelee Suomessa yli kolme kuukautta, hänen on rekisteröitävä oleskelunsa. Rekisteröintihakemus jätetään Maahanmuuttovirastolle kolmen kuukauden kuluessa maahantulopäivästä.

171 §

Toimivaltaiset viranomaiset

Maahanmuuttovirasto rekisteröi hakijan oleskeluoikeuden ulkomaalaisrekisteriin sekä myöntää määräaikaisen ja pysyvän oleskelukortin.

Maahanmuuttovirasto peruuttaa rekisteröidyn oleskeluoikeuden sekä määräaikaisen ja pysyvän oleskelukortin. Se myös hakemuksesta päättää, että oleskeluoikeuden rekisteröintiä tai oleskelukorttia ei 165 §:n 4 momentissa tarkoitettussa tapauksessa peruuteta.

197 §

Valituskirjelmän toimittaminen

Turvapaikka-asioissa valituskirjelmän saa toimittaa myös Helsingin hallinto-oikeudelle. Maahanmuuttoviraston on välittömästi valituksesta tiedon saatuaan toimitettava päätöksensä perusteena olevat asiakirjat hallinto-oikeuden käyttöön.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 98 a § tulee kuitenkin voimaan vasta 20 päivänä heinäkuuta 2018.

Lain 4 §:n 2 momenttia, 95 b §:n 1 ja 2 momenttia, 96 §:n 1 momenttia, 97, 116 ja 117 §:ää sekä 197 §:n 2 momenttia sovelletaan kuitenkin jo päivästä kuuta 20 .

Valiokunnan mietintö HaVM 7/2016 vp

Poliisin muut kuin poliisivirat ja niihin määrätty virkamiehet, joiden tehtävät siirtyvät Maahanmuuttovirastolle, siirretään Maahanmuuttovirastoon lain voimaan tullessa edellyttäen, että virka siirretään virkamiehen työttömyysturvalain (1290/2002) 1 luvun 9 §:ssä tarkoitettulla työssäkäyntialueella tai –alueelle.

2.

Laki

kansalaisuuslain 44 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kansalaisuuslain (359/2003) 44 §:n 1 ja 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 1 momentti laissa 971/2014, seuraavasti:

44 §

Hakemuksen ja ilmoituksen vireillepano

Tässä laissa tarkoitettu hakemus ja ilmoitus jätetään henkilökohtaisesti Maahanmuuttovirastolle. Hakemus Suomen kansalaisuudesta vapautumiseksi sekä 26 §:ssä tarkoitettu ilmoitus lapsesta, 27 §:ssä tarkoitettu ilmoitus adoptiolapsesta ja 29 §:n 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus voidaan jättää myös Suomen edustustoon tai kunniakonsulaattiin. Hakijana olevan lapsen puolesta hakemuksen tai ilmoituksen tekee ja jättää hänen huoltajansa tai edunvalvojansa. Kanssahakijan ja hakijana olevan lapsen on oltava läsnä hakemusta tai ilmoitusta jätettäessä.

Maahanmuuttovirasto tarkastaa hakijan tai lapsen puolesta hakemuksen tai ilmoituksen jättävän huoltajan henkilöllisyyden. Jos kanssahakijalla tai hakijana olevalla lapsella on oma matkustusasiakirja tai henkilötodistus, Maahanmuuttovirasto tarkastaa myös lapsen henkilöllisyyden. Jos ilmoitus pannaan vireille Suomen ulkopuolella, henkilöllisyyden tarkastaa edustusto.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

3.

Laki

rajavartiolain 27 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rajavartiolain (578/2005) 27 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 749/2014, seuraavasti:

27 §

Rajatapahtumaa sekä maahantulo- ja maastalähtöedellytyksiä koskeva tutkinta

Ulkomaalaisen maahantulon, maassa oleskelun, maasta lähdön ja maasta poistamisen edellytysten selvittämiseksi suoritettavassa rajavartiolaitoksen tutkinnassa noudatetaan, mitä poliisitutkintaan noudettavan henkilön etsinnästä poliisilain 2 luvun 4 §:n 1 ja 2 momentissa, paikan ja alueen eristämisestä poliisitutkinnan turvaamiseksi poliisilain 2 luvun 8 §:n 1 ja 4 momentissa ja poliisitutkinnasta poliisilain 6 luvussa säädetään. Sama koskee myös Suomen ja Neuvostoliiton välisellä valtakunnan rajalla noudatettavasta järjestyksestä ja rajatapahtumain selvittämisjärjestyksestä tehdyssä sopimuksessa (SopS 32/1960) tarkoitetun rajatapahtuman tutkimista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki

väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain 22 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annettua lain (661/2009) 22 §:n 2—4 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 145/2014, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö HaVM 7/2016 vp

22 §

Muiden viranomaisten toimivalta

Edellä 9 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa ulkomaan kansalainen voi esittää tietojensa tallettamista koskevan pyynnön oleskelulupaa, oleskelukorttia tai oleskeluoikeuden rekisteröintiä koskevan hakemuksensa yhteydessä Maahanmuuttovirastolle tai ulkomailla Suomen edustustolle.

Pyynnön vastaanottajan on 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa varmistuttava pyynnön esittäjän henkilöllisyydestä ja varmistettava henkilötietojen tallettamisen perusteeksi esitettyjen asiakirjojen luotettavuus siten kuin tässä laissa säädetään. Kansaneläkelaitoksen paikallistoimiston on toimitettava pyyntö sekä sen yhteydessä esitetty henkilötiedot ja asiakirjat viipymättä väestötietojärjestelmään tallettamista varten sille maistraatille, jonka virka-alueella ulkomaan kansalainen ilmoittaa asuvansa. Kun ulkomaan kansalaista koskevan oleskelulupa-asian ratkaisee Maahanmuuttovirasto, on Suomen edustuston toimitettava sille viipymättä pyyntö tietojen tallettamisesta sekä pyynnön yhteydessä esitetty henkilötiedot ja asiakirjat väestötietojärjestelmään tallettamista varten. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä pyynnön vastaanottajan tehtävistä.

Sen lisäksi, mitä 21 §:n 1 momentissa säädetään maistraatin toimivallasta, Verohallinto saa tallettaa ulkomaan kansalaista koskevat tiedot väestötietojärjestelmään 9 §:n 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa. Maahanmuuttovirasto saa tallettaa ulkomaan kansalaista koskevat tiedot väestötietojärjestelmään 9 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa, kun ulkomaan kansalainen on pyytänyt tietojensa tallettamista tämän pykälän 2 momentissa tarkoitettulla tavalla ja hänelle myönnetään oleskelulupa tai oleskelukortti taikka hänen oleskeluoikeutensa rekisteröidään. Tiedot tallettanut viranomainen vastaa väestötietojärjestelmään tallettamistaan tiedoista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 7.6.2016

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Pirkko Mattila ps
varapuheenjohtaja Timo V. Korhonen kesk
jäsen Mika Kari sd
jäsen Elsi Katainen kesk
jäsen Antti Kurvinen kesk

Valiokunnan mietintö HaVM 7/2016 vp

jäsen Mikko Kärnä kesk
jäsen Sirpa Paatero sd
jäsen Juha Pylväs kesk
jäsen Wille Rydman kok
jäsen Joona Räsänen sd
jäsen Vesa-Matti Saarakkala ps
jäsen Mari-Leena Talvitie kok

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Minna-Liisa Rinne